

शेतकरी व्यक्तिगत अपघात विमा योजना

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक. पीएआयएस १२०५/ प्र.क्र.३१०/११अ

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक - १७ जुलै, २००६

खाणा :- १) शासन निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
एनएआयएस १२०४/ प्र.क्र.१६६/११अ, दिनांक - १९ ऑगस्ट, २००४

२) शासन निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
एनएआयएस १२०४/ प्र.क्र.१६६/११अ, दिनांक - ५ जानेवारी, २००५

३) शासन निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
एनएआयएस १२०४/ प्र.क्र.१६६/११अ, दिनांक - ३१ मार्च, २००५

४) शासन पत्र क्रमांक पीआयएस-१२०५/प्र.क्र.३१०/११-अ, दिनांक २० एप्रिल, २००६

५) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र.शेअविधो-सी-८/१९६/२००६, दिनांक २७ एप्रिल, २००६

६) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र.शेअविधो-सी-८/१९६/२००६, दिनांक २७ एप्रिल, २००६

६) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र.शेअविधो-सी-८/२७५/२००६, दिनांक १५ जून, २००६

प्रस्तावना :-

शेती व्यवसाय करतांना होणारे रस्त्यावरील अपघात तसेच बीज पडणे, विजेचा शॉक बसणे, पूर सर्वदल, विचूदल, व बाहून अपघात तसेच कोणत्याही नैसर्गिक आपत्तीमुळे होणारे अथवा अन्य कोणतेही अपघात यामुळे बऱ्याच शेतकऱ्यांचा मृत्यू ओढावतो किंवा काहींना अपंगत्व येते. घरातील कर्षा व्यक्तिस झालेल्या सदर अपघातामुळे कुटूंबाचे उत्पन्नाचे साधन बंद होऊन अडचणीची परिस्थिती निर्माण होत असल्याने अशा अपघातप्रस्त शेतकऱ्यांस / त्यांच्या कुटूंबास आर्थिक लाभ देण्याकरिता कोणतेही स्वतंत्र विमा योजना नसल्याने एक योजना तयार करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

या अनुषंगाने सन २००५-०६ मध्ये शासनाने विविध विमा कंपन्यांकडून प्रस्ताव मागविले होते. विमा कंपन्यांकडून प्राप्त सर्व प्रस्तावांची सविस्तर छाननी केल्यानंतर आय सी आय सी आय मॉबार्ड जनरल इन्शुरन्स कंपनीचा प्रस्ताव स्वीकारण्यात आला. कंपनीची शेतकरी व्यक्तिगत अपघात विमा पॉलीसी प्रायोगिक तात्कावर तीन महिन्यासाठी घेण्यास ५ जानेवारी २००५ च्या शासन निर्णयाव्दारे मान्यता दिली होती. व ३१ मार्च २००५ च्या शासन निर्णयाव्दारे पुढील दिनांक १० जानेवारी २००५ ते ९ एप्रिल २००६ या वर्षभराच्या कालावधीसाठी राबविण्यात आली. सदर योजनेचे कल्याणकारी स्वरूप पहिली ही योजना पुढे सन २००६-०७ मध्ये चालू ठेवण्यात येत आहे. प्रथम वर्षी २००५-०६ मध्ये योजना नव्याने राबवितांना योजनेचा आराखडा व विमा कंपनीशी

पॉलीसी करारातील पॉलीसी शर्ती व अटी संदर्भात आयसीआयसीआय लॉबार्ड जनरल इन्शोरन्स कंपनी यांचेशी शासनाची महसूल यंत्रणा, आणि सनियंत्रण करणारे कृषि आयुक्तालय यांचे मतभेद होवून, विमा कंपनीने स्वताचे मतानुसार विमा प्रकरणावर निर्णय घेतले त्यामुळे वर्षाभरात शेतकऱ्यांच्या अनेक तक्रारी शासनास प्राप्त झालेल्या आहेत. गेल्या वर्षभरात विमा प्रस्ताव सादर करतांना विमा प्रस्तावातील तरतुबी संदर्भातील मतभिन्नतेमुळे (आयसीआयसीआय विमा कंपनी व शासन यंत्रणेतील) विमा प्रस्ताव कार्यवाहीसाठी प्रलंबीत आहेत. तसेच शेतकऱ्यांना योजनेची पुरेशी माहिती नसल्यामुळे अचानक मृत्यू झाल्यास पोस्टमार्टम न करणे, रासायनिक विश्लेषण न करणे अशा त्रुटी राहून सवर शेतकऱ्यांचे कुटुंबीय विमा लाभपासून वंचित रहाण्याची परिस्थिती उद्भवली आहे.

सन २००५-०६ मध्ये शेतकरी व्यक्तिगत अपघात विमा योजनेचे काम पहाणारे आयसीआयसीआय लॉबार्ड जनरल इन्शुरन्स कंपनीचे माध्यमातून राबवितांना आलेल्या अडचणींचा विचार करता अपघातप्रस्त शेतकऱ्यांना त्वरित लाभ देण्याच्या संदर्भात विमा विषयाची सखोल माहिती असणाऱ्या विमा सल्लागार यंत्रणेच्या सल्ला सेवेची आवश्यकता योजना राबविणाऱ्या सर्वसंबंधितांना भासली आहे. त्याप्रमाणे सन २००६-०७ मध्ये शेतकरी व्यक्तिगत अपघात विमा योजना आयआरडीअे (IRDA) कडील परवाना धारक विमा सल्ला सेवा देणाऱ्या संस्था / ब्रोकर कंपनीच्या मदतीने राबविण्यात येत आहे. सदरची विमा सल्लागार यंत्रणा शासनाच्या वतीने सनियंत्रण करणारा कृषि विभाग व विमा कंपनी यांचे मधील दुवा म्हणून काम करेल. त्यामुळे योजनेची अधिक प्रभावीपणे अंमलबजावणी होवून अपघातप्रस्त शेतकऱ्यांची / कुटुंबीयांचे राबे कंपनीशी करण्यात आलेल्या पॉलीसी कराराप्रमाणे अंतिम निर्णय घेऊन वेळेवर समाधानकारकपणे निकालात निघण्यास मदत होईल.

शासन निर्णय :-

अ) शासनामार्फत शेतकरी व्यक्तिगत अपघात विमा योजना राबविण्यासाठी शासनाचे सल्लागार म्हणून कबाल इन्शुरन्स सर्व्हीसेस प्रा. लि., मुंबई - २१ या इडा परवानाधारक ब्रोकर / सल्लागार कंपनीची नेमणूक दिनांक २७ एप्रिल, २००६ च्या पत्रान्वये करण्यात आलेली आहे. त्यानुसार, दिनांक ६ मे, २००६ रोजी आयुक्त कृषि यांनी कबाल इन्शुरन्स सर्व्हीसेस प्रा. लि. मुंबई - २१ यांचेबरोबर केलेल्या करारनाम्याप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येईल. या करारानुसार ही कंपनी शासनास परिशिष्ट-१ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे विनामोबदला सहाय्य करणार आहे.

ब) राज्यातील सर्व शेतकऱ्यांना व्यक्तिगत अपघातापासून संरक्षण देण्यासाठी १) नॅशनल इन्शुरन्स विमा कंपनी व २) रिलायन्स जनरल इन्शुरन्स कंपनी या दोन विमा कंपन्यांचा प्रस्ताव स्विकारण्यात येत आहे.

(१) नॅशनल इन्शुरन्स कंपनीचे या प्रयोजनास्तव- नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर हे महसूल विभाग कार्यक्षेत्र राहिल. या क्षेत्रातील ६८ लाख शेतकऱ्यांना विमा संरक्षण देय राहिल.

(२) रिलायन्स जनरल इन्शुरन्स कंपनीचे या प्रयोजनास्तव- कोकण व बुणे हे महसूल विभाग कार्यक्षेत्र राहिल. या क्षेत्रातील ३८ लाख शेतकऱ्यांना विमा संरक्षण देय राहिल.

१) राज्यातील महसूल विभागाकडील नोंदीप्रमाणे १२ ते ७५ वयोगटातील खातेदार (सुमारे १ कोटी ६ लाख) यांचे वतीने शासन त्यांच्या व्यक्तिगत अपघात व अपंगत्व यासाठी विमा पॉलिसी उतरवित आहे. सन २००६-०७ मध्ये शेतकरी व्यक्तिगत अपघात विमा योजनेसंबंधी शासनाचे वतीने आयुक्त कृषि यांनी नॅशनल इन्शुरन्स विमा कंपनी व रिलायन्स जनरल इन्शुरन्स कंपनी आणि कबाल इन्शुरन्स प्रा.लि.कंपनी ह्या विमा कंपन्यांशी दिनांक १५ जून २००६ रोजी केलेल्या पॉलीसी करारानुसार अंमलात आणली जाईल. शेतकऱ्यांचे / कुटुंबियांचे विमा दावे शासन व विमा कंपनीमध्ये झालेल्या पॉलीसी करारातील तरतुदी, अटी व शर्तीनुसार मंजूर करण्यात येतील.

२) या योजनेअंतर्गत विमा हप्त्याची रक्कम (प्रिमियम) एकत्रित रक्कम शेतकऱ्यांच्या वतीने संबंधित विमा कंपनीस शासन अदा करील. त्यामुळे उपरोक्त विमा कंपनीस शेतकऱ्यांनी किंवा अन्य कोणत्याही संस्थेने त्यांच्या वतीने या योजनेअंतर्गत स्वतंत्ररित्या विमा हप्त्याची रक्कम भरण्याची गरज नाही.

३) कंपनीच्या प्रस्तावानुसार शेतकऱ्याचा मृत्यु झाल्यावर एक लाख रुपये व अपंगत्व आल्यास प्रकरणप्रत्येक रु.५० हजार ते रुपये १.०० लाख (प्रपत्र 'अ' अनुसार) याप्रमाणे नुकसान भरपाई रक्कम प्राप्त होणार आहे. याकरीता प्रति शेतकरी रुपये ६/- प्रमाणे विमा हप्ता एका वर्षासाठी अनुज्ञेय राहणार आहे. यावर त्यावेळी लागू असणारा सेवा कर जास्तीत जास्त १२.२४ टक्के पर्यंत शासन अदा करेल.

४) ही योजना ज्या दिवशी शासनाकडून धनादेश कंपनीला अदा करण्यात येईल त्या दिवसापासून एक वर्षाच्या कालावधीकरीता लागू करण्यात येत आहे. या कालावधीकरीता प्रति शेतकरी ६ रुपये याप्रमाणे विमा हप्ता शासनातर्फे भरण्यास मान्यता देण्यात येत आहे व त्याप्रमाणे विमा हप्त्याची रक्कम ६ कोटी ३६ लाख अधिक लागू असलेल्या सेवाकराच्या टक्केवारीप्रमाणे ७७,८४,६४०/- एवढी विमा हप्त्याची रक्कम अदा करण्यास या शासन निर्णयाव्दारे मान्यता देण्यात येत आहे.

५) नॅशनल इन्शुरन्स विमा कंपनी व रिलायन्स जनरल इन्शुरन्स कंपनी या विमा कंपन्यांनी इडाचे नियमानुसार ब्रोकर/सल्लागार कंपनीस छाव्याचे कमिशन शासनाच्या संमती शिवाय अदा करू नये, त्यासाठी दर तिमाहीस शासनाचे वतीने आयुक्त (कृषि) आढावा घेउन त्याप्रमाणे तीन महिन्यांचे कमिशन कंपनीस अदा करण्यास शासन मान्यता देईल किंवा कबाल इन्शुरन्स प्रा.लि. ही विमा कंपनी शासनास रु. १५ लाखाची बँक गॅरंटी देईल.

६) यापूर्वी शेतकऱ्यांनी अथवा त्यांच्या वतीने अन्य कोणत्याही संस्थेने कोणत्याही वेगळी विमा योजना लागू केली असल्यास अथवा विमा उतरविला असल्यास त्याचा या योजनेशी काहीही संबंध राहणार नाही. या योजनेअंतर्गत मिळणारे लाभ स्वतंत्र असतील.

७) या शासन निर्णया सोबत धिहित केलेली प्रपत्रे / कागदपत्रे वेगळ्या अन्य कोणत्याही कागदपत्रे शेतकऱ्यांनी वेगळ्याने सादर करण्याची आवश्यकता नाही किंवा विमा योजनाअंतर्गत लागू असलेली विमा कंपनीकडे स्वतंत्रपणे

अर्थ / कागदपत्रे सावर करण्याची आवश्यकता नाही. अनावधानामुळे काही कागदपत्र मिळविण्याचे राहिल्यास व मृत शेतकऱ्यावर अंतिम संस्कार झालेमुळे ती मिळू शकत नसल्यास पर्यायी कागदपत्रे / चौकशीच्या आधारे प्रस्तावाचा निर्णय घेण्यात यावा यासाठी शासन, ब्रोकर कंपनी व विमा कंपनी यांनी संयुक्तपणे निर्णय घ्यावा.

८) योजना कालावधीत संपूर्ण दिवसासाठी म्हणजेच विहित कालावधीतील प्रत्येक दिवसाच्या २४ तासासाठी ही विमा योजना लागू राहिल. या कालावधीत शेतकऱ्याला केव्हाही अपघात झाला तरी तो या विमा योजनेअंतर्गत लाभाला पात्र राहिल.

९) पोलिसी सुरु झालेल्या कालावधीत शेतकऱ्याचा अपघात झाल्यास सवर विमा योजनेअंतर्गत त्याच्या कुटुंबास अथवा त्यास व्यावसायीक रक्कम, किंवा प्रस्ताव विमा कंपनीस ब्रोकर / विमा सल्लागार कंपनी मार्फत विहित केलेल्या सर्व कागदपत्रांसह प्राप्त झालेल्यासून एक महिन्याच्या कालावधीत कंपनीने असा करणे बंधनकारक राहिल.

१०) या योजनेअंतर्गत आवश्यक असणारी कागदपत्रे, दस्तऐवजारी घुडीत विकरणपत्रे या राखून निर्णय सोबत जोडलेली आहेत.

अ) योजनेचे स्वरूप, लाभ व वास्तव दस्तऐवजारे विकरणपत्रे.

१) विमा योजनेअंतर्गत मिळणारे लाभ	प्रपत्र अ
२) लाभार्थी पात्रतेच्या अटी व त्यासाठी आवश्यक कागदपत्रे	प्रपत्र ब
३) विमा संरक्षणामध्ये समाविष्ट नसणा-या बाबी	प्रपत्र क

ब) इतर आवश्यक कागदपत्रे व कार्यपद्धती

१) पुराव्यासाठी जोडावयाची कागदपत्रे	प्रपत्र ड व इ
२) महसूल यंत्रणेने करावयाची कार्यपद्धती	प्रपत्र ई
३) विमा कंपनीने करावयाची कार्यपद्धती	प्रपत्र फ
४) क्लेम फॉर्म	प्रपत्र ग

११) या विमा योजनेअंतर्गत नुकसान भरपाईची रक्कम अथवा करव्यावाजत विमा कंपनी, लाभार्थी अथवा शासकीय यंत्रणा यांमध्ये वाद निर्माण झाल्यास त्याबाबत समाधानकारक तोडगा काढण्यासाठी जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली खासगीप्रमाणे जिल्हा नियंत्रण समिती गठीत करण्यात येत आहे. सवर समिती त्याबाबतचा निर्णय घेईल..

जिल्हाधिकारी /अतिरिक्त जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष
निवासा उपजिल्हाधिकारी	सदस्य
विमा सल्लागार कंपनी - विभाग प्रमुख	सदस्य सचिव
जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी	सदस्य
संबंधित विमा कंपनीचे अधिकारी	सदस्य

वरील समितीची दरमहा सभा होवून त्यामध्ये योजनेतील प्रकरणांचा आढावा घेवून प्रलंबित / अनिर्णीत / विवादास्पद प्रकरणी अंतिम निर्णय घेवून प्रकरणे नुकसान भरपाई देणेस जलद कार्यवाहीसाठी निर्णय घेईल. व समितीचे निर्णयानुसार अंमलबजावणी करणे संबंधित किंवा कंपनीस बंधनकारक राहील.

वरील समितीस जिल्हा अधिकांक कृषि अधिकारी हे समन्वय राखण्याच्या दृष्टीने योग्य ते सहकार्य करतील.

१२) संबंधित किंवा कंपनीने / किंवा सल्लागार कंपनीने व शासन यांनी सदर योजनेस स्थानिक वृत्तपत्रे जाहिरातींद्वारे पुरेशी प्रसिध्दी देऊन ती लोकप्रिय करावी.

१३) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीमध्ये अथवा दावे अंतिम करण्यामध्ये काही शंका/ अडचणी असतील तर त्या दूर करणे तसेच योजना, अंमलबजावणी यंत्रणा व इतर संबंधितांना समजावून सांगण्यासाठी किंवा सल्लागार कंपनी व किंवा कंपनीने पुढाकार घेऊन संबंधित जिल्हाधिकारी यांचे समवेत बैठकांचे आयोजन करावे.

१४) कबाल इन्शुरन्स प्रा. लि. मुंबई - २१ यांनी सदर योजनेचे आयुक्त कृषि यांचे मदतीने पूर्ण सनियंत्रण करावयाचे असून आवश्यकतेप्रमाणे वेळोवेळी बैठका आयोजित करून, आढावा घेऊन योजनेची परिणामकारक अंमलबजावणी होईल यासाठी कार्यवाही करावी.

१५) सदर योजनेत कोणतेही बदल / सुधारणा इत्यादिचे अधिकार शासनास राहतील. शासन यासाठी किंवा कंपनीशी आवश्यकतेप्रमाणे सल्लामसलत करील.

१६) शेतकरी व्यक्तिगत अपघात किंवा योजनेसंदर्भात जनतेकडून लोकप्रतिनिधीकडून विविध प्रकारच्या तक्रारी प्राप्त होत असतात. त्यासंदर्भात शासनास / कृषि आयुक्तालयास कोणत्याही प्रकारची माहितीची आवश्यकता असल्यास सदर माहिती तात्काळ किंवा कंपनी, ब्रोकर/सल्लागार कंपनी व जिल्हा नियंत्रण समिती यांनी सादर करणे बंधनकारक राहील.

१७) योजनेची अंमलबजावणी करण्यामध्ये कृषि आयुक्तालय, किंवा सल्लागार / ब्रोकर कंपनी, किंवा कंपनी, व महसूल यंत्रणेकडून होणार आहे. योजनेच्या सुलभ व परिणामकारक अंमलबजावणीसाठी प्रत्येक यंत्रणेने नेमून दिलेले काम जास्तीत जास्त चांगल्या प्रकारे पार पाडणे बंधनकारक आहे.

ख) कृषि आयुक्तालय

शेतकरी व्यक्तिगत अपघात किंवा योजनेच्या संपूर्ण सनियंत्रण हे आयुक्त कृषि यांनी करावयाचे आहे. आयुक्त कृषि यांनी कबाल इन्शुरन्स प्रा. लि. कंपनी व किंवा कंपनी कडून योजनेचा मासिक प्रगती अहवाल घेवून योजनेची अंमलबजावणी प्रभावीपणे होण्यासाठी सनियंत्रण करावे. योजनेच्या प्रगती बाबत शासनास अकगत करून किंवा दावे प्रकरणी येणाऱ्या तक्रारीवर जिल्हा नियंत्रण समितीची शिफारस घेवून तक्रार निवारण करणे.

ब) शेतकरी कंपनी

१) शेतकरी व्यक्तिगत अपघात विमा योजनेमध्ये कि-त नुकसान भरपाईचे दावे हे विमा सल्लागार कंपनी यांचेकडून तपासणी / पडताळणी करून विमा कंपनीकडे निकाली काढण्यासाठी पाठविण्यात येईल. आयुक्ता (कृषि) यांच्याकडे सदर योजनेच्या समितीच्या वृष्टिने विमा सल्लागार विमा कंपनी समवेत घेऊन वेळीच आढावा घेतील. बाबत विमा सल्लागार कंपनी त्यांना योजनेतील दावे संदर्भातील मासिक प्रगती अहवाल आयुक्ता कृषि यांना सादर करील व या बाबतीत संपूर्ण बाब्यांची माहिती अद्ययावत ठेवणे हे विमा सल्लागार कंपनीची जबाबदारी राहिल.

२) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीमध्ये अडचण / संविधता निर्माण झाल्यास शासनाच्या कृतीने नियुक्त करण्यात आलेल्या विमा सल्लागार कंपनीने ती शासनाच्या वेळीच निदर्शनास आणून देऊन अडचणीचे वेळीच निराकरण करण्यासाठी शासनाकडे / कृषि आयुक्तांकडे सल्लामसलत करावी.

३) विमा कंपनी

१) शेतकऱ्यांचा विमा प्रस्ताव कबाल इन्शुरन्स सर्व्हिसेस प्रा. लि. मुंबई - २१ यांचे मार्फत प्राप्त झाल्यानंतर एक महिन्यात त्यावर निर्णय घेऊन नुकसान भरपाई शेतकऱ्यांच्या / बारसदारांच्या बचत खात्यात जमा करेल. शेतकऱ्यांचा विमा प्रस्ताव विहित कागदपत्रासह विमा योजनेच्या कार्यावधीत केवळही प्राप्त झाला तरी तो विचारात घेणे बंधनकारक राहिल. (अखेरच्या दिवसात झालेल्या अपघातासाठी योजनेचा कालावधी संपल्यापासून ९० दिवसांपर्यंत विमा प्रस्ताव स्विकारण्यात येतील.)

२) प्रपत्र ड मध्ये नमूद केलेल्या कागदपत्रांच्या आधारेच नुकसान भरपाई अदा करणे. दुर्घटना सिद्ध होत नसेल व अपघातात्मक परिस्थितीत एकाद्या कागदपत्रांची पूर्तता होवू शकत नसेल तर पर्यायी बाबल्याबाबत शासनाशी विचार विनिमय करून पूर्तता करून घेऊन नुकसान भरपाई अदा करावी.

३) अपघातग्रस्त बाह्यचालकाचे चुकीमुळे शेतकऱ्यांचा मृत्यू झाल्यास / अपंगत्व आल्यास दोघी बाह्यचालक वगळता सर्व शेतकऱ्यांना प्रपत्र ड मध्ये नमूद केलेल्या बाबीमुळे मृत्यू / अपंगत्व आल्यास केवळ अपघात झाला या कारणास्तव नुकसान भरपाई दावे मंजूर करण्यात येतील.

४) प्रपत्र फ मध्ये नमूद केलेल्या प्राधान्यक्रमानुसार शेतकऱ्यांचे बारसदार / कुटुंबीयास नुकसान भरपाई अदा करावी.

अपघाती मृत्यू संदर्भात दुर्घटना घडल्याचे सिद्ध झाल्यास अनिवार्यक बोका जाकरला या कारणास्तव एकाही प्रकरणा नकारित येणार नाही.

ड) महसूल वंत्रणा

१) जिल्हास्तरावरील नियुक्त समितीची मासिक सभा आयोजित करून योजनेचा आढावा घेऊन कृषि आयुक्तालयास अवगत करतील.

१) प्रथम ई प्रमाणे विमा प्रस्तावा संवर्नात कार्यवाही करतील.

१८) चालू वित्तीय वर्षासाठी (सन.२००६-०७) अ) नॅशनल इन्शुरन्स कंपनी या विमा कंपनीकडे शेतक-यांना विमा उतरविण्यासाठी विमा हप्ता व त्यावरील सेवाकर यासाठी रुपये ४,५७,९३,९२०/- (अक्षरी रुपये चार कोटी सत्तासहस्र लाख त्र्यासहस्र हजार नव्वीस बीस रुपये) इतकी तरतूद याद्वारे मंजूर करून वा आदेशान्वये वितरीत करण्यात येत आहे. ब) रिलायन्स इन्शुरन्स कंपनी या विमा कंपनीकडे शेतक-यांना विमा उतरविण्यासाठी विमा हप्ता व त्यावरील सेवाकर यासाठी रुपये १,५५,९०,७२०/- (अक्षरी रुपये दोन कोटी पंधासहस्र लाख नव्वीस हजार सातसे बीस रुपये) इतकी तरतूद याद्वारे मंजूर करून वा आदेशान्वये वितरीत करण्यात येत आहे.

१९) यावरील खर्च मागणी क्रमांक ' डी-३, २४०१-विक संवर्धन, ११०-विकविमा राज्य योजनेअंतर्गत योजना, (००) (०६) शेतक-यासाठी व्यक्तिगत अपघात विमा योजना (२४०१ ४४२-७) - ४६ अर्थसहाय्य या लेखाशिर्षाखालील मंजूर अनुदानातून खर्ची टाकण्यात यावा.

२०) उपरोक्त प्रयोजनासाठी खर्च करण्यास आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र, राज्य, पुणे यांना आह्वरण व सवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. सवर रक्कम कोवागारातून काढून रेखांकित धनादेशाद्वारे नॅशनल इन्शुरन्स विमा कंपनी व रिलायन्स जनरल इन्शुरन्स कंपनी या विमा कंपन्यांना अदा करावी.

२१) शेतकरी व्यक्तिगत अपघात विमायोजना ही काही प्रशासकिय अडचणीमुळे दिनांक १० एप्रिल, २००६ नंतर खंडीत झाली आहे. त्यानंतर सवर योजना आतापर्यंत कार्यान्वित झालेली नाही. त्यामुळे दिनांक १० एप्रिल २००६ ते नव्याने विमा कंपनीची नियुक्ती होईपर्यंतच्या सेवाखंडातील प्राप्त विमा दावे निकाली काढण्याबाबत स्वतंत्रपणे निर्णय घेण्यात येईल. त्यादृष्टीने सर्वंकष योग्य तो प्रस्ताव कृषि आयुक्तालयाने सादर करावा.

२२) हे आदेश महसूल व वन विभाग, वित्त विभागाच्या परिपत्रक क्रमांक खर्चनिं'१००६/प्रक्र.१/अर्थोपाय, दिनांक २० एप्रिल २००६ अन्वये निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांच्या अधीन राहून सचिव (कृषि) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने.

(अ. रा. जगताप)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

प्रति,

- १) मा.राज्यपाल महोदयांचे सचिव
- २) प्रधान सचिव, मा.मुख्यमंत्री कार्यालय
- ३) सचिव, मा.उपमुख्यमंत्री कार्यालय
- ४) खाजगी सचिव, मा.मंत्री कृषि व जलसंधारण
- ५) खाजगी सचिव, मा.राज्यमंत्री, कृषि

- ६) छात्राधीन सचिव, १३.मरी व राज्य मंत्री, फलोत्पादन
 ७) सर्व मंत्री / राज्यमंत्री बांधे छात्राधीन सचिव, मंत्रालय, मुंबई
 ८) मंत्रालय सचिव बांधे स्वीय सहायक
 ९) अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 १०) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 ११) प्रधान सचिव (आयुक्त व वन विभाग), मंत्रालय, मुंबई
 १२) प्रधान सचिव, वन विभाग, (अ. व. व.) मंत्रालय, मुंबई
 १३) सचिव, (महा व पुनर्वसन), आयुक्त व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई / सचिव (कृषि), कृषि व पशु विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 १४) मंत्रालयगत द्वार सर्व विभाग, मुंबई
 १५) सचिव, कृषि मंत्रालय, भारत सरकार, (कृषि व सहकार विभाग) कृषि मन्त्र, नयी दिल्ली.
 १६) सचिव, वित्त मंत्रालय, भारत सरकार, (वित्त विभाग) (वित्त), नयी दिल्ली
 १७) आयुक्त कृषि, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 १८) अध्यक्ष, कलकत्ता इन्स्टीट्यूट ऑफ़ मॅनेज्मेंट, ११८ बी विंग ११वां मकान,
 नरसिंह रोड मुंबई ४०० ०२१
 १९) व्यवस्थापकीय संचालक, मंत्रालय इन्स्टीट्यूट कंपनी लि. सहायक निदेश निदेशी, २२१ मकान
 १५ मल्लिकार्जुन रोड, डी. ओ. १४ फ्लैट, मुंबई - ४०० ००१
 २०) व्यवस्थापक, रिलायन्स मगरल इन्स्टीट्यूट कंपनी लि. ११ रिलायन्स सेंटर, कलकत्ता सिटी रोड
 वेल्स रोड, मुंबई - ४०० ०२८
 २१) संचालक, लोक व कोषागरे, मुंबई
 २२) सर्व संचालक / सहायक संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१
 २३) अधिकारी व लोक अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 २४) महाप्रबन्धक, महाराष्ट्र राज्य, सहकारी बैंक, १ मल्लिकार्जुन रोड, मुंबई-२३
 २५) महासंचालक (लोक परिक्ष, लोक व अनुसूचित), मुंबई
 २६) महासंचालक (लोक परिक्ष, लोक व अनुसूचित), मंगलूर
 २७) विश्व संचालक, काका ईश्वर, १२१ मकान, चौक (पूर्व) मुंबई
 २८) संचालक, मंडिती आदि इन्डिस्ट्री (इन्डिस्ट्रीअली) मंत्रालय, मुंबई
 २९) मुख्य सचिव, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१
 ३०) सर्व निदेशाधिकारी,
 ३१) निदेश कोषागरे काकोला, पुणे.
 ३२) सर्व विभागीय कृषि संचालक, महाराष्ट्र राज्य
 ३३) सर्व अधिकारी कृषि अधिकारी/ कृषि विभाग अधिकारी, निदेश परिसर
 ३४) सर्व सहायक / उपसचिव / अपर सचिव / सहायक अधिकारी, कृषि व पशु विभाग,
 (कृषि उपविभाग), मंत्रालय, मुंबई
 ३५) सर्व सहसंचालक
 ३६) निदेश मंडिती, ११.६

शासन निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, पीआयएस १२०५/
प्र.क्र.३१० /११ अ, दिनांक ७ जुलै, २००६ चे सहपत्र.

प्रपत्र-अ

शेतकरी व्यक्तिगत अपघात विमा योजना
व्यक्तिगत अपघात विमा योजनेअंतर्गत मिळणारे लाभ.

अपघाताची बाब	नुकसान भरपाई
१ अपघाती मृत्यू	रुपये १,००,०००/-
२ अपघातामुळे २ डोळे निकामी होणे	रुपये १,००,०००/-
३ अपघातामुळे २ अवयव निकामी होणे	रुपये १,००,०००/-
४ अपघातामुळे १ डोळा व १ अवयव निकामी होणे	रुपये १,००,०००/-
५ अपघातामुळे १ डोळा निकामी होणे	रुपये ५०,०००/-
६ अपघातामुळे १ अवयव निकामी होणे	रुपये ५०,०००/-

शासन निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, पीआयएस -१२०५ /
प्र.क्र.३१० /११ अ, दिनांक - जून, २००६ चे सहपत्र.

प्रपत्र-ब

शेतकरी व्यक्तिगत अपघात विमा योजना
लाभार्थी पात्रतेच्या अटी व त्यासाठी आवश्यक कागदपत्रे

- १ महाराष्ट्र राज्यातील १२ ते ७५ वयोगटातील महसूल नोंदी नुसार असलेला खातेदार शेतकरी.
- २ शेतकरी म्हणून त्याचे नावाचा समावेश असलेला ७/१२ किंवा ८-अ नमुन्यातील उतारा
- ३ शेतकऱ्यांचे वारस म्हणून गावकामगार तलाठयाकडील गांधी नमुना नं. ६ क नुसार मंजूर झालेली वारसाची नोंद
- ४ शेतकऱ्यांच्या वयाच्या पडताळणीकरिता शाळा सोडल्याचा दाखला/ रेशनकार्ड /निवडणूक कार्ड / शाळेच्या मुख्याध्यापकाचे प्रमाणपत्र / ग्रामपंचायतीचे प्रमाणपत्र या पैकी कोणतेही एक प्रमाणपत्र

शासन निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, पीआयएस १२०५
/ प्र.क्र.३१० /११ अ, दिनांक ७ जुलै, २००६ रोजी सहपत्र.

प्रपत्र-क

शेतकरी व्यक्तीगत अपघात विमा योजना

विमा संरक्षणामध्ये समाविष्ट नसणाऱ्या बाबी

- १ विमा कालावधी पूर्वीचे अपंगत्व
- २ आत्महत्येचा प्रयत्न, आत्महत्या किंवा जाणीवपूर्वक स्वतःला जखमी करून घेणे.
- ३ गुन्ह्याच्या उद्देशाने कायद्याचे उल्लंघन करतांना झालेला अपघात.
- ४ अंमली पदार्थाच्या अमलाखाली असतांना झालेला अपघात
- ५ नैसर्गिक मृत्यू
- ६ भ्रमिष्टपणा.
- ७ बाळंतपणातील मृत्यू
- ८ शरीरांतर्गत रक्तस्त्राव
- ९ मोटार शर्यतीतील अपघात
- १० युद्ध
- ११ सैन्यातील नोकरी
- १२ जवळच्या लाभ धारकाकडून झालेला खून

शासन निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, पीआयएस १२०५/
प्र.क्र.-३१० /११ अ, दिनांक -७जुलै, २००६ चे सहपत्र.

प्रपत्र-ड

शेतकरी व्यक्तीगत अपघात विमा योजना
अपघाताचे पुराव्यासाठी सादर करावयाची कागदपत्रे

अ.क्र.	अपघाताचे स्वरूप	आवश्यक कागदपत्रे
१	रस्त्यावरील अपघात	प्रथम माहिती अहवाल, स्थळ पंचनामा, चौकशी अहवाल, मृत्यू विश्लेषण अहवाल, मृत्यू दाखला
२	रस्ते अपघात	प्रथम माहिती अहवाल, चौकशी अहवाल, मृत्यू विश्लेषण अहवाल, मृत्यू दाखला
३	पाण्यामध्ये बुडून मृत्यू	प्रथम माहिती अहवाल किंवा पोलीस पाटील अहवाल, मृत्यू विश्लेषण अहवाल, मृत्यू दाखला, (बुडून बेपत्ता झाल्यास मृत्यू दाखला, मृत्यू विश्लेषण अहवालची सूट, तथापि क्षतिपूर्ती बंधपत्र आवश्यक)
४	जंतुनाशक अथवा अन्य कारणांमुळे विषबाधा	प्रथम माहिती अहवाल किंवा पोलीस पाटील अहवाल, मृत्यू विश्लेषण अहवाल/ रासायनिक विश्लेषण अहवाल, मृत्यू दाखला
५	विजेचा धक्का अपघात	प्रथम माहिती अहवाल किंवा पोलीस पाटील अहवाल चौकशी अहवाल, मृत्यू विश्लेषण अहवाल म.रा.वि.कं.चा पंचनामा, मृत्यू दाखला
६	विज पडून मृत्यू	प्रथम माहिती अहवाल किंवा पोलीस पाटील चौकशी अहवाल, मृत्यू विश्लेषण अहवाल, मृत्यू दाखला
७	खून	प्रथम माहिती अहवाल, चौकशी अहवाल, मृत्यू विश्लेषण अहवाल, मृत्यू दाखला.
८	उंचावरून पडून झालेला अपघात वा मृत्यू	प्रथम माहिती अहवाल, किंवा पोलीस पाटील चौकशी अहवाल, मृत्यू विश्लेषण अहवाल, पोलीस अंतिम अहवाल मृत्यू दाखला
९	सर्पदंश / विंचू दंश	पोलीस पाटील अहवाल, मृत्यू विश्लेषण अहवाल डॉक्टरांचे मतानुसार आवश्यक असल्यास रासायनिक विश्लेषण अहवाल (वैद्यकीय उपचारापूर्वी निधन झाल्याने मृत्यू विश्लेषण झाले नसल्यास चौकशी अहवाल, स्थळ पंचनामा पोलीस पाटील अहवाल) मृत्यू दाखला
१०	नक्षलाईटकडून झालेल्या हत्येसंदर्भात	प्रथम माहिती अहवाल किंवा पोलीस पाटील अहवाल, मृत्यू विश्लेषण अहवाल नक्षलाईट हत्येसंदर्भातील कार्यालयीन कागदपत्रे, मृत्यू दाखला.
११	जनावरांच्या चावण्यामुळे अ) रेबीज होवून मृत्यू ब) जखमी होऊन अपंगत्व क) जनावरांच्या हल्ल्यात मृत्यू होवून शव न मिळणे	औषधोपचाराची कागदपत्रे, स्थळ पंचनामा, चौकशी अहवाल, डॉक्टरांचे मतानुसार आवश्यक असल्यास मृत्यू विश्लेषण अहवाल, मृत्यू दाखला स्थळ पंचनामा, चौकशी अहवाल/ मृत्यू विश्लेषण अहवाल, मृत्यू दाखला. स्थळ पंचनामा, चौकशी अहवाल, पोलीस पाटील अहवाल, क्षतिपूर्ती बंधपत्र
१२	दंगल	प्रथम माहिती अहवाल किंवा पोलीस पाटील अहवाल, मृत्यू विश्लेषण अहवाल, दंगली बाबतची कार्यालयीन कागदपत्रे, मृत्यू दाखला
१३	अन्य कोणतेही अपघात	प्रथम माहिती अहवाल, पोलीस पाटील अहवाल मृत्यू दाखला

शासन निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, पीआयएस १२०५
/ प्र.क्र.३१०/११ अ, दिनांक - ७ जुलै, २००६ चे सहपत्र.

प्रपत्र-इ

शेतकरी व्यक्तीगत अपघात विमा योजना
अपंगत्व लाभाच्या पुराव्यासाठी सादर करावयाची कागदपत्रे -

- १ अपंगत्व अथवा अवयव निकामी होण्याचे कारणाबाबतचे डॉक्टरांचे अंतिम प्रमाणपत्र अथवा दवाखान्याच्या नोंदी व प्रमाणपत्र.
- २ प्राथमिक आरोग्य केंद्र / उप केंद्राचे प्रमाणपत्र, जिल्हा शल्य चिकित्सकाच्या प्रतिस्वाक्षरीसह

निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, पीआयएस -१२०५- /
प्र.क्र.३१० /११ अ, दिनांक - ८ जुलै, २००६ चे सहपत्र.

प्रपत्र-ई

शेतकरी व्यक्तीगत अपघात विमा योजना
महसूल यंत्रणेने करावयाची कार्यपद्धती

- १ शेतकऱ्याने / शेतकऱ्यांचे वारसदाराने दुर्घटना घडल्यानंतर तातडीने संबंधित तलाठी यांचेकडे विहित कागदपत्रांसह विमा प्रस्ताव सादर करावयाचा आहे.
- २ शेतकऱ्याकडून विमा प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर पुढील एक आठवड्यामध्ये सदर तलाठी शेतकऱ्याने दावा प्रस्तावात आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांची पूर्तता केलेली नसल्यास स्वतः शासन निर्णयासोबत विहित केलेल्या सर्व कागदपत्रांची आवश्यकतेनुसार पूर्तता करून पुन्हा ७-१२, ८ अ, नुसार तो खातेदार असल्याच्या प्रमाणपत्रासह विमा दाव्याचा प्रस्ताव संबंधित तहसिलदारास सादर करील.
- ३ प्राप्त प्रस्तावाची तपासणी करून सदर प्रस्ताव तहसिलदार त्याच्या प्रमाणपत्रासह -कबाल इन्शुरन्स प्रा.लि. या ब्रोकर कंपनीच्या संबंधित विभागीय कार्यालयाकडे (परिशिष्ट-२ प्रमाणे) एक आठवड्यांत पाठवतील व त्याची एक प्रत जिल्हाधिकार्यांना सादर करतील.
- ४ संबंधित शेतकऱ्यांचे अथवा कुटुंबियांचे बँकेत खाते नसल्यास, नवीन खाते शक्यतो जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या नजिकच्या शाखेत उघडून त्याचा तपशिल, विमा कंपनीस कळविण्याची जबाबदारी संबंधित तहसिलदाराची राहिल.

शासन निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, पीआयएस १२०५ /
प्र.क्र.३१० /११ अ, दिनांक- ७जुलै, २००६ चे सहपत्र.

प्रपत्र-फ

**शेतकरी व्यक्तीगत अपघात विमा योजना
विमा कंपनीने करावयाची कार्यपद्धती**

१. तहसिलदाराकडून, ब्रोकर कंपनीच्या विभागीय कार्यालयामार्फत प्रस्तावाची तपासणी / पुर्तता करून १५ दिवसांचे आत प्रस्ताव संबंधित विमा कंपनीकडे सादर करावेत. कोणत्याही परिस्थितीत विहित मुदतीत विमा कंपनीकडे प्रस्ताव सादर करण्याबाबत योग्य ती दक्षता घेण्यात यावी..
२. ब्रोकर कंपनीकडून प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर विमा कंपनीने एक महिन्यामध्ये (३० दिवस) नुकसान भरपाई रक्कमेचा धनादेश संबंधीत शेतकरी / त्यांचे कुटूंबियांच्या, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक अथवा राष्ट्रीय कृत बँकेच्या शाखा व्यवस्थापकाकडे जमा करावा. त्यानंतर संबंधीत शाखा व्यवस्थापकांनी शेतकऱ्यांच्या / त्यांच्या कुटूंबियांच्या खात्यामध्ये तात्काळ ही रक्कम जमा करावी.
३. विम्याच्या दाव्याची रक्कम विमा कंपनीने कोणत्याही शासकिय यंत्रणेकडे न देता सरळ विमा धारकाच्या बँक खात्यामध्ये जमा करावी.
४. संबंधीत शेतकऱ्यांचे अपघातामध्ये निधन झालेले असल्यास त्यांच्या कुटूंबियास दाव्याची रक्कम पुढील प्राधान्यानुसार अदा करावी.
  - अ) मृत शेतकऱ्यांची पत्नी
  - ब) मृत शेतकऱ्यांची अविवाहित मुलगी
  - क) मृत शेतकऱ्यांची आई
  - ड) मृत शेतकऱ्यांचे मुलगे
  - ई) मृत शेतकऱ्यांची नातवंडे
  - फ) मृत शेतकऱ्यांची विवाहित मुलगी

शासन निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, पीआयएस १२०५
/ प्र.क्र.३१० /११ अ, दिनांक -७ जुलै, २००६ चे सहपत्र.

सहपत्र प्रपत्र-ग

शेतकरी व्यक्तिगत अपघात विमा योजना

क्लेम फॉर्म भाग-१

१) मी / आम्ही खाली सही करणार श्री. / श्रीमती _____ मीजे
तालूका _____ जिल्हा _____ येथील रहिवासी घोषित करतो की, श्री. / श्रीमती _____
मीजे _____ ता. _____ जि. _____ यांचे दिनांक _____ रोजी अपघातामुळे निधन झालेले आहे /
त्यांना कायम स्वरूपी अपंगत्व आलेले आहे. ते शेतकरी असून व्यक्तिगत अपघात विमा योजने अंतर्गत
नुकसान भरपाई मिळण्यास पात्र आहेत.

२) मी/ आम्ही श्री./ श्रीमती _____ यांचे नामनिर्देशित म्हणून रु. १,००,०००/- ,
५०,०००/- एवढ्या शेतकरी व्यक्तिगत अपघात विमा योजनेखालील विमा रक्कमेच्या दाव्यासाठी अर्ज
करीत आहे / आहोत. आपणास विनंती करण्यांत येते की, कृपया सदर दावा निकाली काढून दाव्याची
रक्कम खाली नमुद केलेल्या पत्त्यावर अदा करावी. सोबत ७/१२ व वयाचा दाखला

स्थळ -

दिनांक -

अर्जदार

१) नांव

२) पत्ता

३) वय

४) लिंग (पुरुष / स्त्री)

५) अपघाताची तारीख

६) अपघाताचा प्रकार :-

७) अपघातग्रस्ताने धारण केलेली एकूण जमीन

८) बँकेचा तपशिल

अ) रक्कम ज्याचे नावे काढावयाची त्याचे संपूर्ण नाव

ब) बँकेचे नांव

क) शाखा व पत्ता

ड) बचत खाते क्रमांक

भाग-२

शेतकरी व्यक्तीगत अपघात विमा योजना
तलाठयाचे प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यांत येते की श्री. / श्रीमती _____ मौजे _____

तालुका _____ जिल्हा _____ हे / ह्या शेतकरी व्यक्तीगत अपघात विमा योजने अंतर्गत समाविष्ट असून
अपघातामुळे ते / त्याचे वारस रु. १,००,०००/- / ५०,०००/- एवढ्या रक्कमेच्या दाव्यास पात्र आहेत.श्री. / श्रीमती _____ यांचे नावे वहिताखालील एकूण _____ एवढी एकर
जमीन असून ते _____ या गावाचे खातेदार आहेत. त्यांचा ७/१२ व ६ क चा खातेउतारा
सोबत जोडलेला आहे. त्यांचे कायदेशीर वारस पुढील प्रमाणे आहेत

१ नांव नाते

२

३

स्थळ -

दिनांक -

( )

तलाठी

भाग-३

तहसिलदाराचे प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यांत येते की, श्री. / श्रीमती _____ मौजे _____

तालुका _____ जिल्हा _____ हे / ह्या शेतकरी व्यक्तीगत अपघात विमा योजने अंतर्गत
समाविष्ट असून अपघातामुळे प्रपत्र फ तील प्राधान्यक्रमानुसार श्री / श्रीमती _____
हे त्यांचे वारस रु. १,००,०००/- / ५०,०००/- एवढ्या रक्कमेच्या दाव्यास पात्र आहेत.

स्थळ -

( )

दिनांक -

तहसिलदार

क्रमांक :

दिनांक :

प्रति

कबाल इन्सुरन्स सर्विसेस प्रा. लि.

विभागीय कार्यालय -----

विषय :- शेतकरी व्यक्तिगत अपघात विमा योजनेअंतर्गत

नुकसान भरपाई मिळण्याबाबत

महोदय

श्री. / श्रीमती _____ मौजे _____ तालूका _____

जिल्हा _____ यांना दिनांक _____ रोजी अपघात झालेला आहे. त्यांनी त्यांच्या पात्र लाभार्थ्यांना या योजनेअंतर्गत नुकसान भरपाईसाठी अर्ज केलेला आहे. याबाबतचा तपशील पुढील प्रमाणे आहे.

अपघात / मृत्यूचा दिनांक

मृत्यू असल्यास कारण

लाभार्थीचे नांव

(_____)

तहसिलदार-----

जिल्हा -----

सोबत

- १) मूळ दावा अर्ज
- २) तलाठ्याचे प्रमाणपत्र
- ३) ७/१२ / ८ अ व ६ क चा उतारा
- ४) तहसिलदाराचे प्रतिस्वाक्षरीत प्रमाणपत्र
- ५) अपघाताच्या अनुषंगाने इतर आवश्यक कागदपत्रे/ प्रमाणपत्रे.

शासन निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, पीआयएस १२०५ /
प्र.क्र.३१० /११ अ, दिनांक १ जुलै २००६ चे सहपत्र.
परिशिष्ट - १

कबाल इन्शुरन्स प्रा.लि.मुंबई यांच्याबरोबर केलेल्या करारनाम्याप्रमाणे करण्यात येणारी कार्यवाही.

- १) ब्रोकर कंपनी तपशिलवार विमा पॉलीशी तयार करण्यास शासनास मदत करून आवश्यकते प्रमाणे पॉलीशीमध्ये संदीग्धता राहणार नाही याची काळजी घेईल पर्यायाने विमा प्रस्ताव फेटाळले जाण्याचे प्रमाण कमी राहील.
- २) विमा पॉलीशीसाठी निविदा / दरपत्रके मागविण्यापूर्वी इन्शुरन्स कंपन्यांना आमंत्रित करून विमा पॉलीशीचे आकलन करून देण्यांत येईल. यामुळे विमा पॉलीशी संदर्भातील गैरसमज राहणार नाहीत.
- ३) विमा कंपन्याकडून निविदा / दरपत्रके मागविली जातील
- ४) विमा कंपन्याकडून प्राप्त निविदा / दरपत्रकांचे विश्लेषण करून विमा कंपनीने सादर केलेल्या अटींचा विचार करून नियमाप्रमाणे आयुक्त यांचे संमतीने निविदा / दरपत्रके स्विकारली जाईल. ब्रोकर कंपनी, शासन व विमा कंपनी मध्ये पॉलीसी करार करण्यासाठी आयुक्तालयास तांत्रिक मदत करील
- ५) विमा कंपनी विमा योजनेची अंमलबजावणी पॉलीशी कराराप्रमाणे करीत असल्याची खातरजमा करून गरज भासल्यास विमा कंपनीस योग्य ते संगणक आज्ञावली तयार करण्यास मदत करील.
- ६) विमा योजनेची प्रसिध्दी करण्यास मदत करील
- ७) विमा कंपनीच्या सयुक्त विद्यमाने विमा दावे निकाली काढण्यासंदर्भात पुढील प्रमाणे काम करील
  - अ) विमा दावे विमा कंपनीस पाठविण्यापूर्वी तपासणीसाठी स्विकारणे. त्यासाठी महसूल विभागस्तरावर / जिल्हास्तरावर कार्यालय सुरू करतील.
  - ब) विमा प्रस्तावातील कागदपत्रांची पूर्तता झाली असल्याची खातरजमा करतील.
  - क) विमा प्रस्तावातील कागदपत्रांची पूर्तता करून घेवून ती पूर्णपणे असल्याची खात्री झाल्यानंतर विहित मुदतीत विमा कंपनीस प्रस्ताव पाठविणे व तो प्रस्ताव मंजूर होईपर्यंत त्याचा पाठपुरावा करणेची कार्यवाही करील.
- ८) योजनेच्या प्रगतीचे मासिक, त्रैमासिक आढावा घेवून योजनेत काही उणीवा आढळल्यास दूर करणे
- ९) विमा कंपनीच्या व शासनाच्या मध्ये समन्वय साधून चर्चेद्वारे वाद विवाद प्रकरणी वेळोवेळी निराकरण करणे व संबंधितांना नुकसान भरपाई देणेसाठी काम करणे.
- १०) २००५-०६ मधील यापूर्वीचे तसेच सदर शासन निर्णयान्वये उद्भवणा-या वादग्रस्त प्रकरणाबाबत शेतक-यांना देय लाभ मिळवून देणे संदर्भात शासनास सल्ला देणे व शासनाचे वतीने कायदेशीर कार्यवाही करणे.

शासन निर्णय कृषि, वन्यपशुसंरक्षण, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, पीआयएस १२०५

/ प्र.क्र.३१०/११ अ, दिनांक - ७ जुलै, २००६ चे सहपत्र.

परिशिष्ट - २

१ विमा कंपनी कार्यक्षेत्र

अ) नॅशनल इन्शुरन्स कंपनी लि.

नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर हे महसूल विभाग

ब) रिस्नायन्स जनरल इन्शुरन्स कंपनी लि.

कोकण व पुणे हे महसूल विभाग

२) कबाल इन्शुरन्स सर्विसेस प्रा. लि ब्रोकर / सल्लागार कंपनीची विभागीय कार्यालये

१ मुंबई

श्रीमती मिताली बोरकर

फोन - ०२२ - ५६३२४९१८ / १९

११८ बी, मितल टॉवर, नरीमन पॉईंट

फॅक्स ०२२ - ५६३२४९२०

मुंबई - ४०० ०२१

२ नाशिक

श्री. जी. गाडेकर

फोन - ०२५३ - २५७८०००

बी- १६ सोनाक्षी

फॅक्स

अमृत धामच्या समोर

न्यू शांतीनिकेतन कॅम्पस,

आग्रा रोड, पंचवटी, नाशिक - ४२२ ००३

३ पुणे

श्रीमती सुचेता प्रधान

फोन - ०२० - २५५२१४१२

१०१ शिवाजीनगर ३ रा मजला

फॅक्स - ०२० - २५५२१४१३

पुणे - ४११ ००५

४ औरंगाबाद

विनित आठल्ये

भास्कराक्षय एचडीएफसी होम लोन बिल्डींग

फोन ०२४० - ५६१३५७७

प्लॉट नं. ४ सेक्टर ई-१ टाऊन सेंटर

फॅक्स

सिडको, औरंगाबाद - ४३१ ००३

५ अमरावती

श्री. सर्वेश अमरचाल

फोन ०७१२ - २५७९७६३

कॉलेज रोड, चौधरी चौक

फॅक्स ०७२१ - २५७९७६३

जून्या कॉटन मार्केट मागे

अमरावती - ४४४ ६०१

६ नागपूर

श्री. के. व्ही. आर. चारी

फोन - ०७१२ - २२४ ७७२८

३३ विजया आर्केड

फॅक्स - ०७१२ - २२४ ७७२८

३ रा मजला, शंकरनगर जवळ

नॉर्थ अंबादारी रोड, शिवाजीनगर

नागपूर - ४४० ०१०